

AȘTEPTĂRILE TINERILOR MEDICI DENTIȘTI PRIVIND CARIERA PROFESIONALĂ

The expectations of young doctors regarding their professional career

Drd. Dr. Marinel Chirca¹, Prof. Dr. Cornelia Bîcleșanu²

¹CMI Dr. Marinel Chirca, Pitești

²Facultatea de Medicină Dentară, Universitatea „Titu Maiorescu“, București

REZUMAT

Obiectiv. Studiul își propune să evalueze aspectele legate de satisfacția tinerilor medici dentiști față de propria lor carieră, ținând cont de vechimea în muncă, regimul juridic al cabinetului, venitul salarial obținut sau cel care este motivant pentru aceștia, dar și de alte aspecte psiho-sociale.

Materiale și metode. Lotul de studiu a grupat 202 medici dentiști, cu vârsta cuprinsă între 25-40 ani, provenienți din Pitești, București și Craiova, având diferite încadrări juridice ale cabinetelor de medicină dentară: cabinet medical individual, cabinet SRL, cabinet bugetat de stat, medici rezidenți și angajați la clinici particulare. Pentru cercetare s-a folosit metoda chestionarului care cuprinde 14 întrebări ce fac referire la următoarele aspecte: importanța locului de muncă; activitatea în cabinetul de medicină dentară; venitul financiar; satisfacția față de locul de muncă și cariera de medic dentist, și aspecte socio-demografice: vârsta, mediul social și regimul juridic al cabinetului de medicină dentară. Datele colectate de la subiecți au fost centralizate într-o bază de date.

Rezultate. Elementele pozitive față de activitatea desfășurată în cabinet se regăsesc printre 70% dintre medicii dentiști care au participat la studiu, constând în aprecierea muncii personale, atmosfera plăcută din cabinet, lucru într-o echipă cu alți colegi competenți. Elementele negative sunt legate de formarea profesională și de educația medicală continuă.

Concluzii. Cele mai importante motivații și satisfacții ale medicilor dentiști față de carieră situează pe primul loc venitul financiar și siguranța locului de muncă, iar pe ultimele locuri în acest clasament se găsesc oportunitățile de promovare.

Cuvinte cheie: chestionar, satisfacție profesională, așteptări legate de carieră, succes profesional

ABSTRACT

Objective. This study aims to evaluate the aspects of young dentists' satisfaction regarding their own career, considering their working experience, the legal status of their cabinet, their salary or the one which is motivating for them, but also other psycho-social aspects.

Materials and methods. The study lot grouped 202 dentists, with ages ranging from 25 to 40 years, coming from Pitești, Bucharest and Craiova, having different legal statuses of their dental medicine cabinets: individual medical cabinets, Limited Liability Company cabinets, cabinets financed by the state, residents and employees of private clinics. The study was undergone by using the method of the query which is composed of 14 questions which refer to the following aspects: the importance of jobs, the activity in dental medicine cabinets, financial income, satisfaction towards the work place and the dentist career and socio-demographic aspects: age, social environment and legal status of the dental medicine cabinet. The data collected from the subjects were centralized in a database.

Results. Positive elements towards the activity undergone in the cabinet are found between 70% of dentists who participated in this study, consisting in the appreciation of personal work, the nice atmosphere in the cabinet and team work with other competent colleagues. The negative aspects are linked to professional training and continuous medical education.

Conclusions. The most important motivations and satisfactions of dentists towards their career are represented by financial income and the safety of their work place, being on the first place, whereas in the last places of this top are the opportunities of promoting.

Keywords: query, professional satisfaction, career expectations, professional success

INTRODUCERE

În mecanismul complex și dinamic al succesului profesional, pe lângă rolul sistemului educațional și al pieței muncii, intervin factori de ordin personal precum satisfacția față de școala absolvită, locul de muncă potrivit nevoilor fiecăruia, alegerea profesiei sau specializării pentru care individul are aptitudini și interes, măsura în care profesia sau locul de muncă permit afirmarea tânărului și, nu în ultimul rând, abilitatea fiecăruia de a se pune în valoare la locul de muncă.

MATERIALE ȘI METODĂ

Studiul a fost realizat pe un lot de 202 tineri medici dentiști, cu vârste cuprinse între 25 și 40 de ani, proveniți din Pitești (26,3%), București (48,5%) și Craiova (25,2%). În funcție de regimul juridic, 48 – reprezentând 23,7% – au fost cabinete medicale individuale, 50 (reprezentând 24,8%) cabinete tip SRL, 26 (reprezentând 12,9%) cabinete bugetare. Un număr de 27 de tineri medici dentiști sunt angajați la o clinică particulară, iar 51 sunt medici rezidenți. Analiza de cercetare este metoda chestionarului. În acest scop a fost elaborat propriul chestionar, care cuprinde 14 întrebări care fac referire la următoarele aspecte:

- Secțiunea I – Importanța locului de muncă: întrebările 1, 2, 3, 4;
- Secțiunea II – Activitatea în cabinetul stomatologic: întrebările 5, 6;
- Secțiunea III – Venitul financiar: întrebările 7, 8;
- Secțiunea IV – Satisfacția față de locul de muncă și cariera de medic dentist: întrebările 9, 10, 11;
- Aspecte socio-demografice: întrebările 12, 13, 14

Pe parcursul realizării studiului a rezultat un volum mare de informații, a căror prelucrare a necesitat crearea unei baze de date în programul SPSS 18,0 (for Windows), care să permită stocarea și prelucrarea sigură a acestora (14,21). După realizarea analizei descriptive care apreciază tipul distribuției scorurilor, am apelat la metodele statisticii inferențiale, analiza crosstabulară și testul Chi-square. În situația în care peste 20% dintre celule au frecvența așteptată mai mică de 5, am apelat la corecția cu testul Fisher. Pentru participarea la studiul de cercetare am avut consimțământul tuturor subiecților. Alt aspect etic a fost legat de confidențialitatea datelor și imposibilitatea identificare a subiecților în cazul publicării rezultatelor.

REZULTATELE CERCETĂRII

A. Importanța locului de muncă

La întrebarea 1: „Cum apreciați activitatea dumneavoastră?” cei mai mulți subiecți, 68 (33,7%) au declarat că aceasta le face plăcere, fiind urmați de cei care se simt suprasolicitați, 62 (30,7%). Din totalul de 202 subiecți, doar 45 (22,3%) consideră că desfășoară o activitate interesantă, iar 27 (13,4%) o apreciază doar puțin solicitantă (Fig. 1). Analiza crosstabulară a fost efectuată pentru a stabili frecvența răspunsurilor în funcție de mediul social. Se constată că cei mai suprasolicitați se consideră cei care își desfășoară activitatea în București, 53,2% față de cei din Pitești (27,4%) sau din Craiova (19,4%). Medicii din București reprezintă proporția cea mai mare a celor care consideră că desfășoară o activitate interesantă (46,7%), și tot aceștia, într-o proporție de 52,9%, sunt cei mai mulțumiți de activitatea depusă în cabinetul dentar. Cei mai puțin solicitați se consideră cei din Pitești, într-un procent de 27,6%.

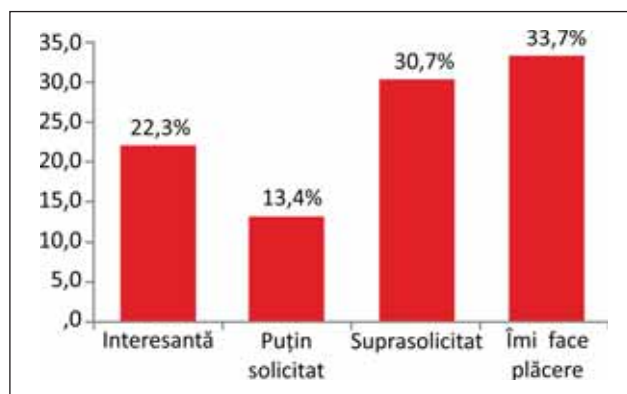

FIGURA 1. Răspunsurile subiecților la întrebarea 1

Răspunsurile la întrebarea 2: „După terminarea facultății ce ați dori să faceți?” prezentate grafic în Fig. 2, demonstrează că cei mai mulți absolvenți au dorit să-și înceapă imediat activitatea, 75 (37,1%); 47 (23,3%) dintre aceștia au considerat că au nevoie de o practică stomatologică asistată de un specialist; 43 (21,3%) s-au înscris la rezidențiat; doctoratul a fost opțiunea cea mai puțin aleasă, doar de 37 (18,3%) dintre subiecți.

Întrebarea 3: „Ce considerați că a fost mai important pentru dumneavoastră la primul loc de muncă?” venitul obținut este considerat cel mai important element al carierei pentru 81 (40,1%) din respondenți, iar oportunitățile de promovare sunt apreciate doar de 30 (14,9%) dintre tinerii dentiști (Fig. 3).

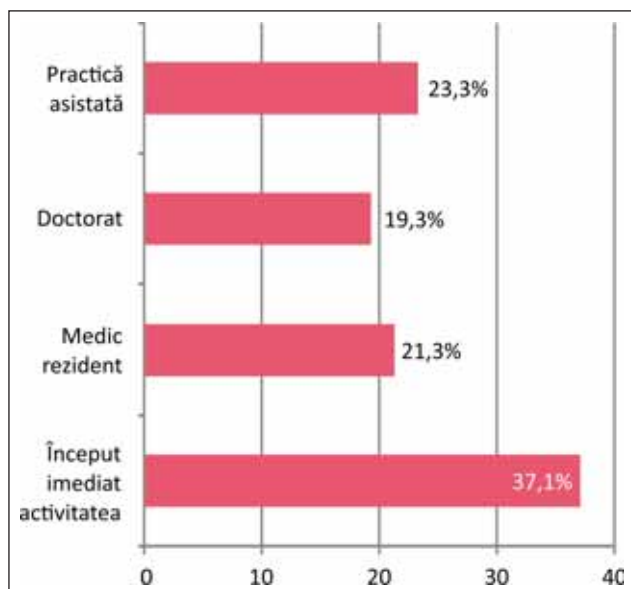

FIGURA 2. Răspunsurile la întrebarea 2

Întrebarea 4 face referire la aspectele pe care medicii dentiști le consideră importante la începutul carierei: securitatea financiară, asigurările sociale, stabilitatea locului de muncă și formarea profesională. Cei mai mulți subiecți, 75 (37,1%) situează pe primul loc stabilitatea locului de muncă, iar cele mai puțin importante elemente sunt considerate asigurările sociale, acestea fiind apreciate doar de un număr foarte redus de medici: 12 (5,9%) (Figura 4).

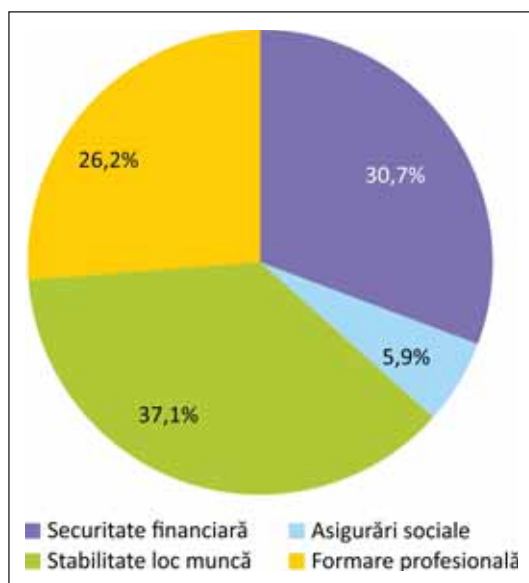

FIGURA 4. Răspunsurile la întrebarea 4

B. Activitatea în cabinetul de medicină dentară

La întrebarea 5 au fost întâlnite diferențe semnificative statistic numai la aprecierea muncii personale (67,3% răspunsuri afirmative) atmosfera plăcută din cabinet este apreciată pozitiv de către 70,3%; un procent ridicat de subiecți, 81,2%, consideră că

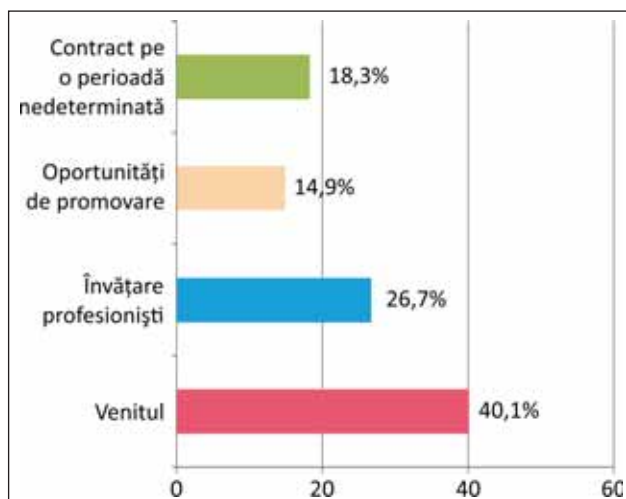

FIGURA 3. Răspunsurile la întrebarea 3

are colegi competenți. Răspunsurile la întrebarea 6 remarcă faptul că cei mai mulți medici au o atitudine pozitivă față de activitatea de asistență stomatologică. În urma analizei efectuate pentru testarea semnificației statistice, s-a constatat că există semnificație statistică, $p < 0,05$.

Răspunsul fără semnificație statistică ($p = 0,177$) se întâlnește la întrebarea care face referire la orele suplimentare, unde am constatat valori apropiate la cele 2 categorii de răspunsuri: 51,5% cele afirmative, versus 48,5%, cele negative.

Întrebarea 7 legată de venitul financiar arată că acesta reprezintă o motivație deosebit de importantă, 43,1% medici consideră că ar trebui să câștige mai mult, 36,6% recunosc că sunt plătiți conform performanțelor și numai 20,3% apreciază că sunt plătiți corect. (Fig. 5).

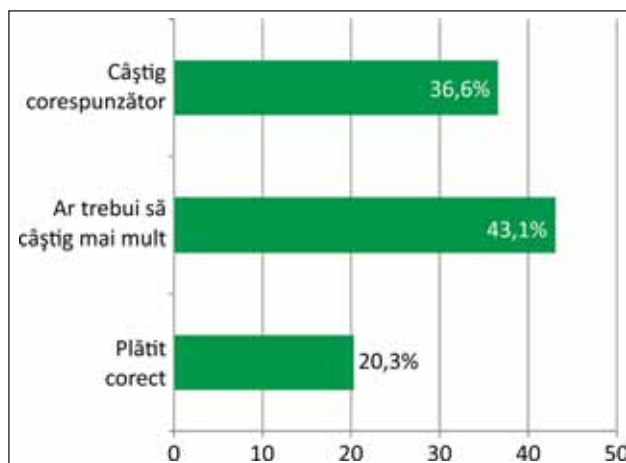

FIGURA 5. Atitudinea față de venitul salarial

Întrebarea 8 se referă la schimbarea actualului loc de muncă în funcție de un posibil câștig superior

față de cel actual (Fig. 6). Numai 12,9% dintre medici nu ar schimba actualul loc de muncă, pe când cei mai mulți, 38,1%, declară că ar pleca pentru sumă de 1.200 euro. Pentru 800 euro și-ar schimba serviciul 72 dintre medici (35,6%), iar 19 (9,4%) ar renunța doar pentru 400 euro în plus.

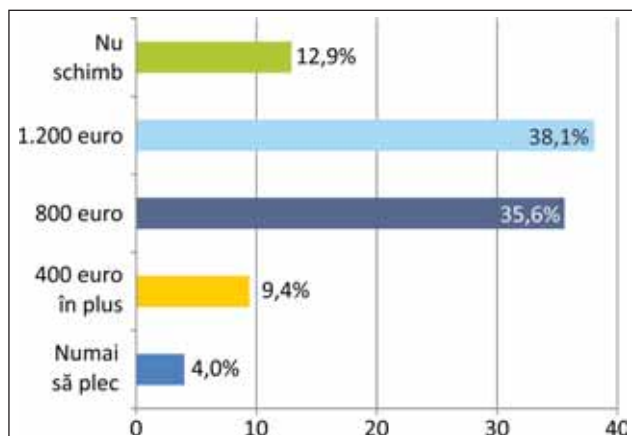

FIGURA 6. Schimbarea locului de muncă

C. Satisfacția față de locul de muncă și cariera de medic dentist

La acest capitol se regăsesc întrebările 9, 10 și 11, care apreciază satisfacția față de cariera de medic dentist, elementele importante pentru reușita și satisfacția în carieră, precum și opțiunea de a alege din nou aceeași carieră.

Procentul cel mai mare de 54% este al medicilor care se simt mulțumiți de actuala carieră; satisfacerea nevoilor personale a fost considerată pe primul loc ca și motivație de 37,1% dintre medicii chestionați.

Doar 38,1% doresc să urmeze aceeași carieră; cei mai interesați de schimbarea carierei sunt cei din Craiova, cu vârsta de 26-36 ani (81,8%) și cu cabinet individual, într-o proporție de 49,9%.

DISCUȚII

La ora actuală există probleme majore cu care se confruntă sistemul de sănătate din România: în primul rând, cu fenomenul migrației medicilor în străinătate, iar în al doilea rând, cu lipsa specialiștilor în zonele defavorizate (23). Se pune astfel întrebarea, care este cauza acestor două fenomene îngrijorătoare și, bineînțeles, cum pot fi ele evitate?

Pentru a stabili cauza, trebuie să înțelegem dacă în România actuală, medicul dentist mai are motivația necesară pentru a-și continua profesia.

În paralel, oportunitățile reprezentate de desfășurarea activității în alte țări europene, unde nivelul salarial este net superior, reprezintă pentru tânărul

absolvent o șansă deosebită pentru realizarea în carieră (14). Dacă ne raportăm la studiile citate în literatura de specialitate, procentul celor care nu ar alege aceeași carieră variază de la 35% în Scoția, la 39% în Statele Unite ale Americii, ajungând până la 48% în Iordania (15-17). Din rezultatele studiului efectuat am constatat că cei mai mulți care optează pentru altă carieră sunt cei se încadrează în grupa de vârstă 26-36 de ani. Formarea profesională, care reprezintă un factor important de dezvoltare a carierei, este apreciată doar de către 26% dintre participanții la studiu.

În schimb, această motivație este considerată o prioritate pentru medicii dentiști din India (9). Aceeași motivație am întâlnit-o și la medicii din Lituania, într-un studiu realizat pe 2.449 de dentiști de către Puriene A. și colaboratorii (6). Conform Manualului de Practică Dentară publicat de către Consiliul European al Medicilor Dentiști, în anul 2008, în România se înregistrau următoarele date statistice cu privire la forța de muncă – medici specialiști: chirurgie orală: 157, ortodonție: 412, chirurgie maxilo-facială: 234 (18). Deși numărul acestora este relativ mic față de alte țări din UE, în prezentul studiu, susținerea examenului de rezidențiat este o opțiune doar pentru 21,3% dintre absolvenți. Alt element considerat puțin important de către subiecții din lotul de studiu ca realizare profesională în carieră este *educația medicală continuă*, apreciată doar de 18,3% dintre cei intervievați. Într-o cercetare similară realizată în Scoția de către Leggate și Russell, procentul medicilor care apreciază educația medicală și perfecționarea continuă ca un deziderat important al carierei este de aproape 90% (10). În studiul efectuat de către Gilmoure și colaboratorii în Anglia, stresul este considerat primul factor de insatisfacție printre medicii dentiști, iar în Iordania, pe primul loc se situează problemele de sănătate determinate de practicarea meseriei (19,20). Gradul de satisfacție profesională a medicilor depinde și de condițiile de desfășurare a muncii: dotări, echipamente corespunzătoare de protecția muncii ș.a. Prin răspunsurile oferite de subiecți la întrebările 5 și 6, se dorește cunoașterea elementelor pozitive și negative care pot interveni în desfășurarea unei bune activități în cabinetul stomatologic. Obiectivul cercetării mele este și acela de a sensibiliza decidentul politic cu privire la fenomenul actual al lipsei de motivație și de migrație al medicilor în străinătate. În această situație, necesitatea maximă ar constitui-o găsirea unor soluții urgente de creștere a gradului de finanțare a sistemului public de sănătate.

CONCLUZII

Elementele pozitive față de activitatea desfășurată în cabinet constau în aprecierea muncii personale, atmosfera plăcută din cabinet și lucru într-o echipă cu alți colegi competenți. Cele mai impor-

tante motivații și satisfacții ale medicilor dentiști față de carieră situează pe primul loc venitul financiar și siguranța locului de muncă, iar pe ultimele locuri în acest clasament se regăsesc oportunitățile de promovare.

BIBLIOGRAFIE

- Zanc I., Lupu I.** – Stresul în mediul stomatologic. *Transilvania stomatologică* 2004; 3:90-95
- Danciu S.** – Dental coaching, <http://www.dentalcoaching.ro/one2one/>, accesat la 9 mai 2014
- Schwartz R.H., Murray B.P.** – Factors affecting work satisfaction among dentists in Utah: a secondary analysis. *J Am Coll Dent* 1981; 48:47-58
- Shugars D.A., DiMatteo M.R., Hays R.D., Cretin S., Johnson J.D.** – Professional satisfaction among California general dentists. *J Dent Educ* 1990; 54:661-669
- Aguiar C.M., Pessoa M.A., Camara A.C., Perrier R.A., Figueiredo J.A.** – Factors involved in the choice of dentistry as an occupation by Pernambuco dental students in Brazil. *J Dent Educ* 2009; 73(12):1401-1407
- Puriene A., Petrauskiene J., Janulyte V., Balciuniene I.** – Factors related to job satisfaction among Lithuanian dentists. *Stomatologija Baltic Dental and Maxillofacial Journal* 2007; 9:109-113
- Buck D., Newton T.** – Continuing professional development amongst dental practitioners in the United Kingdom: how far are we from lifelong learning targets? *Eur J Dent Educ* 2002; 6:36-39
- Ayers K.M., Meldrum A., Thomson W.M., Newton J.T.** – The working practices and career satisfaction of dental therapists in New Zealand. *Community Dent Health* 2007; 24(4):257-263
- Jain M., Mathur A., Joshi S., Goklani P., Kothari B., Prabhu D. et al.** – Job satisfaction assessment among dentists and dental auxiliaries in India. *The Internet Journal of Dental Science* 2008; 7:2
- Leggate M., Russell E.** – Attitudes and trends of primary care dentists to continuing professional development: a report from the Scottish dental practitioners survey 2000. *Br Dent J* 2002; 193(8):465-469
- Pratima K.S.** – Job satisfaction among dental therapists in South Africa. *J. Public Health Dent* 2014; 74:28-33
- Sanz M., Treasure E., W. van Dijk, Feldman C., Groeneveld H., Kellett M.** – Profile of the dentist in the oral healthcare team in countries with developed economies. *Eur J Dent Educ* 2008; 12(Suppl 1):101-10
- Stanciu M.** – Sistemul public de servicii medicale din România în context european. *Calitatea vieții* 2013; 24(1):47-80
- Grytten J.** – Models for financing dental services. A review. *Community Dent Health* 2005; 22:75-85
- Russell E., Leggate M.** – Dentists in general and community practice: a Scottish survey. *Br Dent J* 2002; 193(6):33-337
- Chambers D.W.** – The role of dentists in dentistry. *J Dent Educ* 2001; 65:1430-1440
- Oweis Y., Hattar S., Abu Eid R., Sabra A.** – Dentistry a second time? *Eur J Dent Educ* 2012; 16(1):10-18
- <http://www.euro.who.int/en/data-and-evidence/databases/european-health-for-all-database-hfa-db>
- Gilmour J., Stewardson D.A., Shugars D.A., Burke F.J.** – An assessment of career satisfaction among a group of general dental practitioners in Staffordshire. *Br Dent J* 2005; 198(11):701-704
- Albu M.** – Construirea și utilizarea testelor psihologice, Editura Clusium, 1998, București
- Jaba E., Grama A.** – Analiza statistică cu SPSS sub Windows, Editura Polirom, 2004, Iași
- Jigău M.** – Consilierea carierei. Compendiu de metode și tehnici, Ed. Afir, 2006, București
- Stanciu M.** – Sistemul public de servicii medicale din România în context european